

Városfejlesztési és Környezetvédelmi Tanácsnoki beszámoló (2023)

Tisztelt Képviselőtestület!

Feladatköröm egyik fontos alappillére, hogy Újpest Önkormányzatában a városfejlesztési és környezetvédelmi munkában részt vállaló vezetőkkel, munkatársakkal kiépítsem a szoros együttműködést: ez elsődlegesen Dr. Trippon Norbert területekért felelős alpolgármestert és Déri Tibor polgármestert, valamint Etter Márkot a Városgondnokság vezetőjét és Túróczi Andrászt a Városüzemeltetési Főosztály vezetőjét illetve a Főosztály munkatársát Földházi Júlia, parkügyi referenst jelenti.

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2019. (X. 30.) önkormányzati rendelete vagyis Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében:

74. § A tanácsnok közreműködik az Önkormányzat feladatkörét érintő stratégiai döntéseinek előkészítésében, figyelemmel kíséri azok végrehajtását.

A tanácsnok figyelemmel kíséri az Önkormányzat feladatkörével kapcsolatos tevékenységét, szükség esetén kezdeményezheti a Képviselő-testület, a feladatkörrel rendelkező bizottság vagy a polgármester döntését, intézkedését.

75. § A tanácsnok a polgármester vagy a hatáskörrel rendelkező alpolgármester erre vonatkozó külön megbízása esetén kapcsolatot tart, illetve együttműködik a feladatkörében tevékenykedő civil és más szervezetekkel, személyekkel és az illetékes hatóságokkal.

Ennek megfelelően a következő ügyekben konzultáltam, működtem, dolgoztam együtt a város vezetőivel, munkatársaival:

Farkaserdő védetté nyilvánítása – Tavaly decemberben végre megszületett a döntés, melynek köszönhetően védettséget kapott a Farkaserdő. Ez a döntés nem csupán egy helyi eredmény, hanem Budapest zöld infrastruktúrájának és a városi természetvédelemnek is fontos mérföldköve. A Farkaserdő védelme azt jelzi, hogy a városi fejlesztések és a természetvédelem közötti egyensúly megtalálása lehetséges és kívánatos a jövőben.

A Farkaserdő területén 2023-ban az év végéig közel 7000 facsemetét ültetett a Főkert. Ez a lépés különösen jelentős, mivel nem csak az erdő megújulását biztosítja, hanem az inváziós fajok, mint például az akácok helyett erős, a környezethez jobban illeszkedő fajtákat telepítettek.

Attila utca zöldítése – Sajnos a közművek és az utca relatív kicsi szélessége nem teszi lehetővé fák ültetését az Attila utca jelentős szakaszán, ezzel együtt is fontosnak tartom valamilyen módon növények telepítését az utcában. Tavaly a Városgondnokság munkatársai több ponton föltárták az Attila utcát a közművek elhelyezkedése miatt és kiderült, hogy nagyon kevés helyen tudunk fákat ültetni. Ezzel együtt is tavasszal azokon a helyeken, ahol lehetséges el fogjuk ültetni a fákat.

Használt sütőolaj program - Kezdeményezésemre 2021-ben, Újpesten megvalósult a használt sütőolaj visszagyűjtés kerületszerte. Tavaly tovább bővült a gyűjtőhelyek száma és immár tíz újpesti óvodában, kilenc bölcsődében, a Gazdasági Intézményben és az Újpesti Piacnál is van már lehetőség arra, hogy leadhassuk a használt háztartási olajat. Fontos tudni, hogy egy liter olaj akár egymillió liter vizet

szennyezhet be, ezért a tudatos gyűjtéssel védjük a vízkészletet, egyúttal pedig fontos nyersanyagot is biztosítunk a biodízel gyártáshoz, ráadásul ezáltal környezettudatosságra neveljük gyermekeinket.

Vadvirágos ágyások kerületszerte - Tavaly a Rózsa utcai osztósávba telepítettünk vadvirágos ágyást. Ezen a helyszínen ehhez 1233 négyzetméternyi aszfaltot is fel kellett törni végig a Munkásotthon utcától a Tél utcáig. A Tél utcai osztósávhoz hasonlóan itt is szép, szárazságtűrő növények kerültek elültetésre. Az ágyás nemcsak szebbé varázsolta a környéket, javítva a mikroklímáját, de fontos élő- és táplálkozóhelye lett a városi beporzóknak, rovaroknak is.

A Vadvirágos Újpest program keretében eddig ágyásokat a következő helyszíneken hoztunk létre: Homoktövis park, Megyeri út, Böröndös sétány, Szigeti József sétány, Görgey út, Pozsonyi út, Tél utcai osztósáv.

Napelemes térlámpák - Egyre több a napelemes térlámpa Újpesten. Legutóbb a Székesdűlő sorra kerültek ki, így most már 16 helyszínen 80 térlámpát telepítettünk.

Többek között a Görgey park, a Széchenyi tér, a Böröndös sétány, a Böröndös utcai park, a Brutus kutyafuttató (Semsey park), a Kajla kutyafuttató (Káposztásmegyer), a Betyár kutyafuttató (Megyeri út), az Ebkavalkád kutyafuttató (Izzó lakótelep), a Teknős kutyafuttató (Szent László tér), az Attila utcai park és játszótér, a Sándor István park, a Levendulapark, a Szilas park, az UTE sportpálya mellett (Erdősor út), a Deák Ferenc és Laborfalvi Róza utcák közötti sétány ad helyet ilyen lámpáknak. Egyszerű, zöld és hatékony. Hamarosan pedig újabb helyszínekre érkeznek napelemes térlámpák.

Főtér Park és Városkapu park - Tavaly a Városkapu-park egy egyhektáros közpark régi, elbontott épületek helyén valósult meg. Fák, évelő növények és cserjék lettek elültetve, sétányok és egy új játszótér is kialakításra került, a biztonságra pedig térfigyelő kamerák vigyáznak.

Decemberben átadtuk a gyönyörű Főtér-parkot is. A kivitelezése mintegy 9000 négyzetméteren a Szent István téren, több mint 100 fával, évelőkkel, sétányokkal, pihenőpontokkal, vízjátékkal valósult meg.

Az átadóra az Újpesti Levendulapark levenduláiból illatszákókat és újítként szappant is készítettünk, melyeket december 9-én ajándékba adtuk az újpestieknek a Főtér-park megnyitásakor.

Intézményi Zöldfalak – Tavaly folytatódott az Intézményi Zöldfalak Projekt. A zöldítés népszerűsége miatt a projekttel nem állunk meg, már az óvodák és a szülők kérik, hogy csatlakoztassák intézményüket a programhoz.

Az önkormányzat eddig 14 óvodáját, bölcsődéjét tette ezzel a megoldással barátságosabbá és egészségesebbé, tavaly újabb öt intézmény kapott növényekkel borított épített falat.

Energetikai programunk keretében több kerületi óvodában és bölcsődében lecseréltük a nyílászárókat korszerű 3 rétegű nyílászáróra illetve árnyékolókat szereltünk fel, hogy óvjuk a direkt napsütéstől a termeket. Az intézmények udvaraiban pedig új napvitorlákat és magaságyásokat helyeztünk ki. Ráadásul a csoportszobáknál és a napsütötte oldalakon redőnyöket is telepítettünk. Mindezekkel télen-nyáron sokkal komfortosabbak lettek az intézményeink a gyermekek és az itt dolgozók számára is, és egyúttal 15-20% fűtés illetve hűtés költséget is megspóroltunk. Ne feledjük az a legolcsóbb energia, amit nem használunk el!

Többek között a Bőrfestő Óvoda, a Karinthy Óvoda és a Hajló Bölcsőde teljes hőszigetelése mellett a nyílászárókat is kicseréltük, ahogyan a Homoktövis Óvodában és Bölcsődében és a Virág óvodában is sor került a régi ajtók és ablakok cseréjére. Ide kapcsolódik, hogy mindezidáig 15 óvodában illetve

bölcsődében cseréltük le a régi, hagyományos izzókkal rendelkező fényforrásokat körülbelül 40%-os megtakarítást eredményező LED világításra. Ebben az évben az energetikai korszerűsítési programunk folytatódni fog.

Intézményi magaságysok - Mindeztidáig 17 óvodánkban és 7 bölcsődénkben 75 darab, 2x1 méteres magaságysást helyeztünk ki, ezeken felül még 7 intézményben: idősotthonokban, általános iskolákban, a Fecskeházban és a Gyermek Átmeneti Otthonában, összesen 28 magaságysást telepítettünk az ott tanulók és/vagy élők legnagyobb örömére.

Közösségi kert – 2021 májusban már létrehoztunk egy 22 ágyásos közösségi tankertet az Izzó lakótelepen, ahol a helyiek szakmai segítséggel tudnak kertészkedni, zöldséget termesztani.

A nagy sikerre való tekintettel tavalyelőtt az Újpesti lakótelepen a Viola utcában hoztunk létre egy közösségi tankertet közel 1000 négyzetméteren. A használaton kívüli, elhanyagolt sportpálya területén teljes mélységben feltörtük a betont, majd földdel töltöttük fel a területet. Ezt követően 40 darab másfél-szer kétméteres, 50 centiméter magas ágyást hoztunk létre.

Folytatva az eddigi Közösségi Tankert Programot, az Ugró Gyula és Viola utcai közösségi tankertek után tavaly a Bercsényi utcában is létrehoztunk egy új közösségi kertet, ahol a megvalósult tankert azt hiszem önmagáért beszél. 18 darab U ágyás, kerti ház, kerti csap, komposztáló, szemetes, biciklitároló, padok és még egy fűszernövényes sarok is található a kertben. A közösségi tankert szakmai felügyeletét itt is az Újpesti Városgondnokság végzi majd.

Esővízgyűjtő és komposztáló - Tavalyelőtt nyáron hatalmas siker lett az esővízgyűjtő- és komposztáló programunk. A szakmai képzésen is részt vevő újpestieknek összesen 303 db. háromszáz literes eszközt adtunk. Tavaly tavasszal folytattuk a méltán sikeres komposztáló és esővízgyűjtő programunkat.

Fák ültetése – A tavalyi évben 378 fát ültettünk el kerületszerte. 2019 ősze óta összesen 3152 fát ültettünk mi magunk a kerületben. Többek között mezei juhar, vérszilva, fehér akác, korai juhar, nagylevelű hárs, gömbakác, kínai körte, platánok, ostorfák, gömbkőrisek kerültek elültetésre.

A 2020 ősze óta telepített fákat az Újpesti Városgondnokság legalább 3 évig rendszeresen ápolja és öntözi. Ez az időszak – ha ide számítjuk a faiskolai neveltetés éveit is – már elegendő kell, hogy legyen, arra, hogy a fa önállóan éljen tovább, és megvalósuljon a városban a zöldebb és élhetőbb környezet.

Budapest, 2024.01.23.

Altfatter Adalbert

